

Rajiv Gandhi University of Health Sciences, Karnataka

First year BAMS (NCISM) Degree Examination - 31-Jul-2023

Time: Three Hours

Max. Marks: 100

SANSKRIT AND AYURVED ITIHAS - PAPER - I (RS-7)

Q.P. CODE: 3601

(QP contains Five pages)

Your answers should be specific to the questions asked

Draw neat, labeled diagrams wherever necessary

NOTE: MCQ answers must be written in words along with alphabets

SHORT ESSAYS

4 x 10 = 40 Marks

उचितं शब्दरूपं वाक्ये योजयेत्

1. माला
2. वैद्यः
3. प्रकृति
4. शरीर
5. आयुः

रेखांकितानां पदानां विग्रहवाक्यं समासानाम च लिखत

- A. सर्वोषधक्षमे देहे यूनः पुंसो जिज्ञात्मनः ।
अमर्मगोऽल्पहेत्वग्रहरूपरूपो अनुपद्रवः ॥

- B. बहुकल्पं बहुगुणं संपन्नं योग्यमौषधम्

रेखांकितानां पदानां पदच्छेदं, सन्धिनाम च लिखित

- शीतोष्णो चैव वायुश्च त्रयो शरिरज गुणाः।
तेषां गुणानां साम्यं यत्तदाहः स्वास्थ्यलक्षणम् ॥

निर्देशानुसार लिखित

- A. अधोदत्तस्य धातोः तव्यत्, तुमुन्, ल्यप्, क्तवत् शत् / शानच् प्रत्यय रूपाणि लिखत .

1. पच्

- B. वाच्य प्रयोग परिवर्तन कुरुत

1. अहं अहर्निशं केवल धनमेव चिन्तयामि ।
2. मया फलं खाध्यते ।
3. पित्त शरदि कुप्यति ।
4. अहम् अस्थिसञ्चयं करोमि ।
5. तेन किं क्रीयते ।

SHORT ESSAYS

8 x 5 = 40 Marks

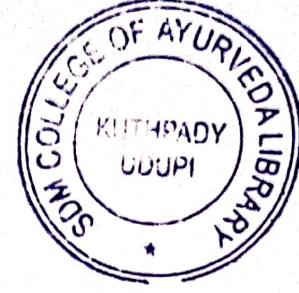
अधोदत्तानां पदानां सन्धि छित्वा अथवा योजयित्वा लिखित

1. हिताहारः
2. अधरोष्टः
3. मनोऽनुकूलः
4. भवादि
5. भेलश्च

Rajiv Gandhi University of Health Sciences, Karnataka

अधोदत्तानां पदानां विग्रह वाक्यं समस्तपदं वा लिखित

1. वैध्यपरिचारकौ
2. रोगभयम्
3. राजदूत
4. विध्याधनम्
5. उपवैध्यम्

अधोदत्तैः अव्ययपदैः रिक्तस्थानं पूरयत

1. _____ देहालि नगरं गमिष्यामि।
2. तेन _____ तृणमपि न चलति।
3. नगरात् _____ उद्यान अस्ति।
4. गुरवे _____
5. कृष्णस्य _____ गोपिकाः नृत्यन्ति।
(नमः , विना, बहिः पुरतः श्वः)

शब्दरूपाणि लिखत

1. वात शब्दस्य तृतीय विभक्ति
2. पित्त शब्दस्य चतुर्थी विभक्ति रूपम्
3. अग्नि शब्दस्य पञ्चमी विभक्ति रूपम्
4. मातृ शब्दस्य षष्ठी विभक्ति रूपम्
5. बल शब्दस्य सप्तमी विभक्ति रूपम्

उपसर्गः - स्ववाक्येषु योजयेत

1. अनु
2. अधि
3. निस्
4. परी
5. परा

स्ववाक्येषु योजयेत

1. लिखित्वा
2. पातुं
3. पठनीय
4. उच्चैः
5. तिस्त्र

धातु रूपाणि लिखत

1. पठ धातोः लट् लकारः
2. भू धातोः लङ् लकार
3. कृ धातोः विधिलिङ्
4. चर धातोः लृट् लकार
5. वद् धातो लोट लकारः

अधोदत्त श्लोकेषु रेखाङ्कितानां पञ्चपदानां कारक संबन्ध अर्थ लिखितु

आयुः कामायमानेन धर्मार्थसुखसाधनम्।

आयुर्वेदोपदेशेषु विधेयः परमादरः।

Multiple Choice Questions

20 x 1 = 20 Marks

अत्र दीर्घस्वरम् -----

- A. अ
- B. इ
- C. ऐ
- D. ऋ

Rajiv Gandhi University of Health Sciences, Karnataka

Q.P. CODE: 3601

च वर्णस्य उच्चारण स्थानम्-----

- A. तालु
- B. कण्ठ
- C. ओष्ठ
- D. दन्ताः

परः सन्निकर्षः-----

- A. संयोग
- B. संहिता
- C. धातुः
- D. पदम्

लोपः नाम-----

- A. अदर्शनम्
- B. लोपः
- C. दर्शनम्
- D. पद

इत इत्यस्य सूत्रमस्ति-----

- A. क्रियायोगे उपसर्गः
- B. भूवादयः धातवः
- C. चादयोऽसत्वे
- D. हलन्त्यम्

सन्धि -----

- A. संहिता
- B. धातुः
- C. प्रत्ययः
- D. निपातः

सह इति अव्ययं -----विभक्तिना प्रयुञ्ज्यते ।

- A. द्वितीय
- B. तृतीय
- C. षष्ठी
- D. सप्तमी

न, च, वा इत्यादय -----सन्ति ।

- A. उपसर्ग

Rajiv Gandhi University of Health Sciences, Karnataka

- B. निपातः
- C. विशेष
- D. नामपद

उपसर्गेण ----- बलात् अन्यत्रनीयते ।

- A. धातुः
- B. धात्वर्थ
- C. अर्थ
- D. अनर्थ

शरीरं इत्यस्य व्युत्पत्तिः-----

- A. शेते
- B. शक्तोति
- C. शीर्यति
- D. न किमपि

धातूनाम् प्रथमगणः ----- अपि कथ्यते ।

- A. स्वदिः
- B. भ्वादि
- C. तनादि
- D. अदादिः

धातूनाम् ----- गणः सन्ति ।

- A. 5
- B. 11
- C. 10
- D. 20

लोट लकारः ----- प्रयुज्यते ।

- A. वर्तमान
- B. वेदे
- C. भविष्यते
- D. आज्ञार्थ

लभते इत्यस्य बहुवचनं ----- अस्ति

- A. लभन्ते
- B. लभ्यन्ते
- C. लभताम्
- D. लेभे

Rajiv Gandhi University of Health Sciences, Karnataka

7. कर्माणि प्रयोग कर्तुं पदम् -----विभक्तिमध्ये ।

- A. चतुर्थी
- B. प्रथमा
- C. तृतीय
- D. पञ्चमी

8. ----- विभक्तेः कारकत्वं नास्ति ।

- A. प्रथम
- B. पञ्चमी
- C. द्वितीया
- D. षष्ठी

9. -----सह अन्वितं कारकं कथ्यते ।

- A. क्रियाय
- B. विशेषः
- C. कर्तृ पदेन
- D. समासेन

10. कफ वातपित्ताः एते -----दोष ।

- A. त्रयः
- B. तिस्र
- C. त्रि
- D. त्रयाः

11. ज्ञानेन्द्रियम् इत्यस्य विग्रहः ।

- A. ज्ञान+इन्द्रियम्
- B. ज्ञानेन+इन्द्रियम्
- C. ज्ञाने+इन्द्रियम्
- D. ज्ञानं+इन्द्रियम्

12. अनेकमन्यपदार्थे इति सूत्रम् ----- समासाय ।

- A. द्वन्द्व
- B. अव्ययीभावः
- C. बहुव्रीहिः
- D. द्विगुः
